

Begrotingsbehandeling, inbreng SP

Voorzitter,

Vandaag bespreken we de eerste begroting van dit nieuwe college. Alhoewel nieuw, in samenstelling misschien een beetje. Maar uiteindelijk is het het huidige college een voortzetting van het vorige. Weliswaar met een beetje minder uren, minder zetels, en – voor de regionale samenwerking – enne 'stadse' d'r tusse. Maar de plannen zijn hetzelfde als voor de verkiezingen. Belangrijke verkiezingsthema's zoals minder intensieve veehouderij, behoud van voorzieningen in de dorpen en het afbouwen van de risico's in de regio Venlo zijn niet doorgedrongen tot dit college. En dat is jammer.

En ondanks het ronkende verhaal over een sluitende begroting, moeten we constateren dat er bijna 7 miljoen euro uit de algemene reserve nodig is om de begroting sluitend te krijgen. Voor de komende jaren komt Horst aan de Maas zelfs 3 miljoen tekort.

Intussen zorgt het bestuur goed voor zichzelf. Een van de eerste zaken die het nieuwe college deed was de door haar opgestelde begroting voor 2014 aanpassen en jaarlijks bijna een ton extra te reserveren voor een vierde wethouder. Oud wethouders (en dat zijn er als ik goed reken drie) krijgen komend jaar 235.300 euro wachtgeld en de voor CDA en Essentie 'onmisbare' wethouder Birgit op de Laak had in 2013 1 ton en dit jaar 3 ton aan externe inhuur nodig om plannen te schrijven voor de decentralisaties. Dat is meer dan de steden Tilburg, Deventer en Leiden samen! (153.350, 120.000 en 8.000 euro) Stel je eens voor als dit geld gewoon naar de zorg was gegaan. Het college schermt met een slanke organisatie. Maar in hoeverre kan het ambtelijk apparaat dit aan? Is het niet vooral goede sier maken met weinig ambtenaren, terwijl via de achterdeur veel duurder personeel wordt ingehuurd? En klopt het dat deze mensen zijn betaald met geld dat bestemd was voor zorg?

Komend jaar wil SP een half miljoen besparen, door te bezuinigen op een aantal posten:

1. 100.000 euro op de samenwerking in de regio Venlo (totaalbedrag 225.000 euro)
2. 150.000 euro op het wachtgeld van de voormalige wethouders (totaalbedrag 235.300 euro)
3. 100.000 euro door te kiezen voor een lagere raadsvergoeding (20%)
4. 75.000 euro op het budget bevorderen toerisme (totaalbedrag 187.000 euro)
5. 25.000 euro op de externe advieskosten (totaalbedrag 40.000 euro)
6. 50.000 euro op het budget voor communicatie (totaalbedrag 152.000)

Het vrijgekomen geld willen wij investeren in duurzaamheid, zorg en goede gemeentelijke voorzieningen:

1. 100.000 euro voor zonnepanelen op gemeentelijke daken. 1 ton in steken, opbrengsten (na 7 jaar) verminderd de kosten van de accommodaties
2. 200.000 euro voor noodfonds zorg
3. 50.000 extra voor gemeentelijke accommodaties
4. 50.000 voor onderzoek naar kleinschalige landbouw en afzetmarkt
5. 100.000 voor bouwen in de kleine dorpen

De SP wil investeren in zonne-energie, zeker omdat deze investering na zeven jaar geld opbrengt. Door gemeentelijke accommodaties uit te rusten met zonnepanelen investeert de gemeente in duurzame energie en worden de exploitatiekosten van gemeentelijke accommodaties teruggebracht.

Tegelijkertijd wil de SP 50.000 euro extra beschikbaar stellen om een deel van de bezuinigingen op de accommodaties ongedaan te maken. Niet het college, maar de dorpen moeten bepalen welke voorzieningen nodig zijn en of er bezuinigd kan worden. Want goede accommodaties zijn belangrijk voor sportverenigingen en deze verenigingen zijn van groot belang voor de toekomst van de dorpen. Door accommodaties weg te bezuinigen, is het risico levensgroot dat dorpen uiteindelijk doorbloeden.

Al jaren wordt er gediscussieerd over de omvang van veebedrijven in Horst aan de Maas. De SP wil dat er actief wordt ingezet op de alternatieven door de doorgeschoten grootschaligheid in de veehouderij. Geen Nieuw Gemengd Bedrijf, maar gezonde familiebedrijven die kunnen opboksen tegen de Aholds en de Jumbo's die boeren voor een paar cent het mes op de keel zetten. 1 cent minder voor een ei kan boeren de kop kosten. De SP wil daarom 50.000 euro investeren in een onderzoek naar kleinschaligere landbouw en een bredere afzetmarkt voor onze boeren.

Het is goed dat het college kiest voor een extra spaarpot om de klappen van de decentralisaties op te vangen. Om komend jaar de continuïteit van de zorg voor iedereen te garanderen, wil de SP hier 2 ton aan toevoegen. Niet om geld achter de hand te houden, maar om een soepele overgang en het recht op zorg te kunnen garanderen. En tenslotte wil de SP een ton investeren in de bouw van huurwoningen in de kleine dorpen in onze gemeente door de grondprijs voor woningen met een WOZ-waarde tot 175.000 euro te verlagen. Daarnaast wil de SP dat wordt onderzocht of betaalbare woningen voor jongeren, zoals voorheen in de Hoge Horst kunnen worden gebouwd. Wij krijgen steeds vaker signalen dat mensen uit onze gemeente vertrekken of na hun studie niet meer terugkomen omdat er te weinig betaalbare koop en huurwoningen zijn.

Wij willen deze voorstellen betalen door te snijden in een aantal zaken die betrekking hebben op het bestuur. Wij willen minder budget voor communicatie, bezuinigen op de advieskosten en snijden in de wachtgeldregeling voor voormalige wethouders. Tevens willen wij voorstellen om voormalig bestuurders die wachtgeld ontvangen te verplichten om, geheel in lijn met de Wet werk en bijstand, een tegenprestatie hiervoor te verrichten. (motie)

Wij zullen deze voorstellen, inclusief financiële dekking indienen als amendement op de begroting.

Op 14 oktober bood de SP de gemeenteraad ruim 1.500 handtekeningen aan voor behoud van zwembad de Berkel in Horst. Wij hebben afgelopen jaar met veel mensen over het zwembad gesproken en bijna iedereen die wij spreken vindt het zwembad een basisvoorziening die bij onze gemeente hoort. En deze mensen staan daarin niet alleen, want in 2012 noemde de gemeente het zwembad zelf ook een basisvoorziening. In het coalitieakkoord wordt gesproken over de financiële haalbaarheid, de bereikbaarheid, de locatiekeuze en het draagvlak binnen onze gemeente als belangrijke voorwaarden voor een zwembad in onze gemeente. Afgelopen jaren zijn de kosten voor de exploitatie omlaag gebracht, het bad voldoet dus steeds meer voor de financiële haalbaarheid, hetzelfde geldt voor de bereikbaarheid (en dus ook de locatiekeuze), het bad ligt immers midden in onze gemeente en het draagvlak. Waarom een belangrijke basisvoorziening opofferen aan een onzeker regionaal bad? En waarom dit bad niet gebruiken als kans, bijvoorbeeld voor de herinvoering van het schoolzwemmen? De gemeente Peel en Maas haakte vorig jaar af en koos voor haar eigen bad. Dit gebeurde na druk vanuit de samenleving. Wij roepen het gemeentebestuur op om hetzelfde te doen en zullen een motie hiervoor indienen.

Tenslotte nog een aantal zaken over Greenport Venlo. Wij vinden dat er minder geld naar de samenwerking in de gemeente moet komen en stellen in ons amendement een jaarlijkse bezuiniging van 100.000 euro voor. Enkele weken geleden werden de nieuwe plannen voor de Greenport Venlo gepresenteerd. Voorlopig is er geen huurder voor Villa Flora. En uiteindelijk loopt de gemeente in alle onderdelen van Greenport Venlo gigantische risico's. Iets waar de SP al jaren voor waarschuwd. In plaats van deze risico's af te bouwen, verwachtingen bij te stellen en te kijken naar een gezonde exploitatie, worden er onder leiding van de provincie nog meer risico's genomen. Wij willen het tegenovergestelde en zullen vandaag voorstellen om te onderzoeken of, en op welke manier de risico's in de regio kunnen worden afgebouwd en op welke manier Horst aan de Maas het initiatief kan nemen om te komen tot een realistische exploitatie van het gebied. Hierbij moet worden onderzocht welke scenario's er voor de toekomst van DCGV zijn, hoeveel risico de deelnemende gemeenten lopen en wat het financieel betekent als Horst aan de Maas zich terugtrekt. Op deze manier kunnen er op een objectieve manier keuzes voor de toekomst worden gemaakt.

Voorzitter, tenslotte. Komende jaren is de financiële situatie van Horst aan de Maas nog erg onzeker. Deze begroting is alleen sluitend doordat er een greep wordt gedaan in de algemene reserve. In 2016 en 2017 moet er jaarlijks nog 3 miljoen worden bezuinigd en het college weet niet waarop. Daarnaast zit Horst aan de Maas tot haar nek in alle projecten binnen Klavertje 4 en worden de confronteert met de grootste decentralisatie-opgave ooit. Dit betekent door de SP dat de gemeente Horst aan de Maas komende jaren geen nieuwe risico's moet nemen en bestaande risico's zoveel mogelijk af moet bouwen. Nieuwe miljoenenprojecten zien wij ook niet zitten. Komende jaren moeten we niet gaan investeren in stenen, maar in mensen.